

Forbindelse med nogen Flaadeplan. Den sidste Flaadeplan, Danmark kjenner, stammer, saa vidt jeg mindes fra 1815, i alt Fald fra Tiden kort efter Norges Afskillelse fra Danmark, og i den var det normeret, at vi skulde have 6 Linieskibe, 8 Fregatter og en hel Del mindre Skibe. Siden den Tid er Alt indtil den frie Forfatnings Indførelse blevet bygget i Følge lgl. Forordning, og senere efter Bestemmelse af Regjeringen med Rigsdagens Samtykke; men en Flaadeplan have vi ikke kjendt. Selv den store Forsvarskommission, der i sin Tid blev nedsat og afgav Betænkning i 1866, formaade ikke at faae sit Udskift til en Flaadeplan vedtaget af Rigsdagen. Dette Udskift har vel været til Nytte paa en vis Maade, vel at mærke, til Nytte for Marinens Udvikling. Hver Gang man vilde have Noget, der ikke bestemt svarede til Udskiftet, saa hed det, at det skied imod Udskiftet til en Forsvarsplan. Men da Svingningen kom, da man slog over til 12 Fods-Systemet eller prøvede derpaa, saa blev hint Udskift fuldkommen glemt. Dette har saaledes i Virkeligheden kun været til Skade for Marinens Udvikling, det har aldrig været anerkjendt som Marinens Flaadeplan. — Hermed har jeg angivet de to Indvendinger, der kunne fremføres mod de større Skibe; men de have ikke saa stor Betydning, at man af Hensyn til dem kan slaa sig til Ro med, at vi Nar efter Nar ikke have faaet den Forstærkning, som Marinen trænger til, hvis den nogenlunde skal kunne løse sin Opgave. — Der er nu en Bemærkning, der ofte fremkommer i Anledning af Nybygningerne; den er vel ikke af de Argumenter, man kan tillægge nogen Betydning, men, da den saa ofte høres, vil jeg ved denne Leilighed omtale den. Den gaar ud paa, at man ikke med god Villie kan samtykke i, at der bygges noget Nyt, saa længe der er „en saadan Vællen“ i Bestyrelsen. Jeg antydede før, at der een Gang var indtraadt en stor og pludselig Svingning, og jeg talder den pludselig, fordi den uden Varfel fremkaldtes af en ny Bestræbelse med det Maal, at fremvinge en Udvikling, som Marinen aldrig har været med til. Det er slige Omflag, som til al Ulykke kunne ramme ethvert af Statsforvaltningens Led, og som man længe sporer Konsekvenserne af. En af Konsekvenserne er den, at man altid siden har sagt, at der er Usikkerhed i Bestyrelsen. Nei, der var ingen Usikkerhed i Bestyrelsen, før Svingningen foregik; man gik den Gang bort fra en sikker, bestemt Plan, man slog over til noget Nyt; men dette Nye stødte paa Modstand hos Alle, der forstode sig derpaa. Siden den Tid har der vel viist sig en vis Uvægsstelse, men der har ikke været nogen Usikkerhed hos Bestyrelsen. — Ser man hen til Flaadernes Udvikling, er jo det, hvorom det dreier sig, at faae Skibe, som ere fuldt tilfredsstillende, og de Forbringere, som stilles med Hensyn til Krigsmateriellets Udvikling — jeg beder at undskyld,

at jeg her maa komme ind, paa tekniske Betragtninger — gaa da i 3 Retninger. Forbringerne gaa ud paa at tilveiebringe den størst mulige Artilleristyrke, den størst mulige Fart og det stærkest mulige Pantser. Ved Tilveiebringelsen af Artilleristyrken søger man at faae Kanoner, som kunne gjennemtrænge den største Del af det Pantser, der findes. Med Hensyn til Farten søger man at tilveiebringe Conen til at bestemme Kampøeblikket og Kampafstanden, kort sagt at skaffe sig Seredomme over den taktiske Del af Kampen, og gjennem Pantseret søger man først og fremmest at sikre Livselementet i Skibet, at sikre sin Mastine, dernæst, saa vidt det bliver muligt, sit Artilleri, og, dersom man kan naae det, ogsaa at sikre Stabiliteten, hvilket vil sige, at man søger at skaffe sig Sikkring imod, at Skibet gaar til Bunds. For at opnaa disse Fortrin overfor den mægtige Udvikling, som Alt paa disse Omraader har antaget, maa man komme til Skibe som dem, England og Italien sidst have konstrueret: „Inflexible“ og „Duilio“, Skibe, der koste en 12 Millioner Kr. Jeg skal ikke dvæle ved Pantseret kontra Kanonerne, for ikke at trætte; men jeg vil blot sige, at her til Lands er det umuligt at tænke paa den Slags Kolosser. Det er umuligt af finansielle Hensyn, umuligt af Farvands-hensyn og umuligt af den Grund, at vi maa søge at faae saa altsidig Nytte af vore Skibe som muligt, og at vi ved at anvende saa store Summer paa saa kolossale Skibe vilde koncentrere Styrken for meget paa et enkelt Punkt. Bestræbelserne gaa imidlertid ud paa dog nogenlunde at følge med Tiden, og derved opstaar det Spørgsmaal hos enhver Bestyrelse, hos enhver Konstruktør: Hvad kan man offere? Offerer man paa alle tre Ting, paa Farten, Pantseret og Artilleriet, saa kommer man blot til at gaa nogle Nar tilbage i Tiden. Jo Mere man offerer, desto mere gaar man tilbage, man faar et forældet Skib. Altsaa man maa vælge imellem de forskjellige Forbringere, og Stillingen helder snart lidt i en, snart lidt i en anden Retning. Det er ogsaa umuligt, hvor det menneskelige Skjøn spiller saa stærkt ind, at forlange, at der skal holdes en bestemt fast Linie. Men det maa siges til Forsvar for de forskjellige Bestyrelser, at naar undertages den ene Gang, da der indtraadte en pludselig Svingning, ere deres Bestræbelser stadig gaade ud paa at følge med Tiden, ved Valget af Bestyrelsen, ved endvidere at give Skibet den taktiske Conen, uden hvilken Artilleriet bliver betydningsløst, naar det optræder udenfor en fast Stilling, og endelig ved at anvende den sidste Stilling paa at gjøre Pantseret saa godt som muligt. Det er den Vej, man har fulgt med Hensyn til de forskellige Skibe, der ere byggede til forskellige Tider, og derfor er det, at, naar vi betragte disse Skibe hver for sig, saa ville baade de 3 ældre Pantser-skibe og det 4de, der staar paa Stabelen, vise sig